

Sygn. akt IV U 159/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Maja Snopeczyńska

Protokolant : Karolina Nowicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lipca 2017 roku w Ś.

sprawy z odwołania **A. M.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

w sprawie (...)

(...) z dnia 31.03.2017 roku

o zasiłek chorobowy

I. zmienia zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. w sprawie (...)z dnia 06.03.2017 roku, (...) z dnia 31.03.2017 roku w ten sposób, iż przyznaje powódce A. M. prawo do zasiłku chorobowego za okres wskazany w decyzjach;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. na rzecz powódki A. M. kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powódka A. M. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 6 marca 2017 roku oraz 31 marca 2017 roku odmawiających jej prawa do zasiłku chorobowego za okres od (...)

W uzasadnieniu powódka wskazała, że ponownie zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z dniem 5 stycznia 2017 roku, tj. osiem dni po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego i kilkudniowa przerwa w ubezpieczeniu chorobowym nie powinna pozbawiać jej prawa do zasiłku chorobowego. Powódka wniosła o zmianę zaskarżonych decyzji i przyznanie jej prawa do zasiłku chorobowego za okresy objęte decyzjami.

Strona pozwana wniosła o oddalenie odwołania podnosząc, że wniosek o ponowne objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym został zgłoszony w dziewiątym dniu od zakończenia pobierania zasiłku macierzyńskiego, w trakcie którego powódka podlegała jedynie ubezpieczeniu zdrowotnemu, przy czym niezdolność do pracy z powodu choroby powstała w okresie niepodlegania przez powódkę ubezpieczeniu chorobowemu.

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny:

Powódka A. M. od dnia 18 września 2012 roku podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej.

W okresie od (...)powódka pobierała zasiłek macierzyński.

Następnie w okresie od (...) powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Decyzjami z dnia 6 marca 2017 roku i 31 marca 2017 roku organ rentowy odmówił powódce prawa do zasiłku chorobowego za okres od (...)

Dowód:

- akta ZUS – w załączeniu.

W tak ustalonym stanie faktycznym

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie powódki zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity – Dz. U. z 2014 roku, poz. 159, dalej: ustawa zasiłkowa), zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Okres trwania ubezpieczenia chorobowego to czas, w którym ubezpieczony ma obowiązek opłacania składki lub czas zwolnienia z obowiązku płacenia składki (vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2002 roku, sygn. akt: III UZP 4/02, LEX nr 53708).

Zgodnie z powyższym artykułem obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej m.in. są: osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi; osobami przebywającymi na urloпах wychowawczych lub pobierającymi zasiłek macierzyński albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego (art. 6 ust. 1 pkt 5 i 19).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że powódka nieprzerwanie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu zarówno w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności jak i w trakcie pobierania zasiłku macierzyńskiego, bowiem okres pobierania zasiłku macierzyńskiego dla osoby prowadzącej pozarolniczą działalność nie stanowi przerwy w podleganiu ubezpieczeniu społecznym, ale w takiej sytuacji tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych stanowi pobieranie zasiłku macierzyńskiego, a nie prowadzenie działalności.

Zdaniem Sądu od dnia 30 grudnia 2015 roku nastąpiła zmiana podstawy objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem, która miała także wpływ na podleganie przez powódkę ubezpieczeniu chorobowemu. Ubezpieczenie to w przypadku osoby prowadzącej pozarolniczą działalność (art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy zasiłkowej), jest dobrowolne i podlega się mu wyłącznie na swój wniosek.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 121), zwanej dalej ustawą systemową, dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10, a więc: osoby wykonujące pracę nakładczą; osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz osoby z nimi współpracujące, osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące, osoby wykonujące odpłatnie pracę, na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania i duchowni.

Przepis ten ogranicza krąg osób, które mogą mu podlegać na wniosek, do tych określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10. Tym samym nie może mu podlegać osoba wymieniona w art. 6 ust. 1 pkt 19, czyli pobierająca zasiłek macierzyński. Innymi słowy, osoba prowadząca pozarolniczą działalność w okresie pobierania zasiłku

macierzyńskiego nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, gdyż tym ubezpieczeniem przedsiębiorca może być objęty tylko wówczas, gdy podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Natomiast art. 14 ust. 2 pkt 3 ustawy systemowej stanowi, że dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe ustają od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom. W przypadku powódki, datę ustania dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego wyznacza data początkowa pobierania zasiłku macierzyńskiego tj. 30 grudzień 2015 rok.

Z art. 9 ust. 1c ustawy systemowej wynika także, że osoby prowadzące działalność gospodarczą, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego. Mogą one jednak dobrowolnie na swój wniosek być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych, tytułów. Objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust. 1a (art. 14 ust. 1 ustawy systemowej), przy czym objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4, a więc w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia (art. 14 ust. 1a ustawy systemowej).

Zatem ponowne objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą po ustaniu tytułu podlegania temu ubezpieczeniu, wymaga zgłoszenia pisemnego wniosku przez ubezpieczonego, co wynika z art. 11 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych i co znajduje potwierdzenie również w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2012 roku, sygn. I UK 339/11.

Ponadto zgodnie wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2016 roku, sygn. akt II UK 478/15, z chwilą nabycia prawa do zasiłku macierzyńskiego dobrowolne ubezpieczenie chorobowe osoby prowadzącej pozarolniczą działalność ustaje i nie istnieje możliwość przystąpienia do tego ubezpieczenia ani z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego, ani z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, ponieważ takiego uprawnienia nie przewiduje art. 11 ust. 2 u.s.u.s. Przystąpienie do ubezpieczenia chorobowego staje się możliwe po wyczerpaniu zasiłku macierzyńskiego, w związku z przekształceniem się dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w ubezpieczenie obowiązkowe. W ten sposób wynikająca wprost z przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obligatoryjna przerwa w ubezpieczeniu chorobowym osoby prowadzącej pozarolniczą działalność, która nabyła prawo do zasiłku macierzyńskiego, jest równa co najmniej okresowi pobierania tego zasiłku i ulega dalszemu wydłużeniu po wprowadzeniu urlopów rodzicielskich. A zatem powódka w trakcie pobierania zasiłku macierzyńskiego podlegała obligatoryjnej przerwie w podleganiu ubezpieczeniu chorobowemu.

Powódka chcąc uzyskać objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem społecznym od dnia następnego po dniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, powinna była złożyć do organu rentowego stosowny wniosek w terminie 7 dni od daty wyczerpania zasiłku macierzyńskiego, co też uczyniła. Wprawdzie wniosek o objęcie ubezpieczeniem powódka złożyła w dniu 5 stycznia 2017 roku, to z wydruku tytułu ubezpieczenia (k.6 akt ZUS) jednoznacznie wynika, że powódka jest objęta ubezpieczeniem chorobowym, wypadkowym, rentowym i zdrowotnym od dnia 28 grudnia 2016 roku. Tym samym uznać należało, że strona pozwana przychyliła się do dorozumianego wniosku powódki i objęto powódkę ubezpieczeniem od dnia uiszczenia składek.

Zdaniem Sądu, odwołując się do obowiązującej w systemie ubezpieczeń społecznych zasady równego traktowania ubezpieczonych, w sytuacji powódki zastosowanie ma art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, który stanowi, że do okresów ubezpieczenia chorobowego, o których mowa w ust. 1, wlicza się poprzednie okresy ubezpieczenia chorobowego, jeżeli przerwa między nimi nie przekroczyła 30 dni lub była spowodowana urlopem wychowawczym, urlopem bezpłatnym albo

odbywaniem czynnej służby wojskowej przez żołnierza niezawodowego. Przepis ten należy analogicznie stosować w sytuacji gdy przerwa pomiędzy okresami ubezpieczenia była spowodowana urlopem macierzyńskim, bowiem niezasadnym jest przyjęcie, że z jednej strony ustawodawca pozwala na wliczanie poprzednich okresów ubezpieczenia chorobowego do okresów ubezpieczenia, a z drugiej strony pozbawia tego prawa ubezpieczonych dobrowolnie pobierających zasiłek macierzyński. Podkreślić należy, że powódka – z mocy prawa - została pozbawiona możliwości przystąpienia do ubezpieczenia chorobowego w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego. Przemawia to za uznaniem takiej „przymusowej” przerwy – analogicznie jak w przypadku urlopu wychowawczego czy urlopu bezpłatnego – za przesłankę do zaliczenia poprzednich okresów ubezpieczenia zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż pozwana niezasadnie odmówiła powódce prawa do zasiłku chorobowego za okres od 2(...) i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego (punkt II wyroku) znajduje oparcie w art. 98 k.p.c w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1800).